

Svar till stadsfullmäktigeledamoten Maija Hurris och flera andra (34) ledamöters motion om extra resurser till hemvården för äldre: långtidsarbetslösa som assistenter inom äldreomsorgen

VD/8996/00.02.00.03/2015
JTS/MP/LL/JB,HY-L/ALS

Ledamoten Maija Hurri och 34 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Antalet äldre ökar i vår stad och samtidigt växer behovet av vård. Målet är att äldre skulle kunna bo kvar i sina egna hem så länge som möjligt. För att göra det möjligt att bo hemma behöver den äldre varierande hjälp i att klara sig i vardagen när hälsotillståndet blir sämre. Yrkesmänniskor inom hemvården tillhandahåller service och hjälp. Ändå är det så att det är ytterst nödvändigt för den äldre att t.ex. få hjälp av en ledsagare i anslutning till poliklinik- eller läkarbesök, utomhusvistelse eller till och med rekreationstillfällen, men detta kräver inte yrkesutbildad personal från vårdsektorn.

Jag föreslår att hemtjänsten för äldre förbättras genom den s.k. Vasamodellen, där långtidsarbetslösa rekryterats som assistenter till att utföra sådana uppgifter som inte kräver att man är yrkesutbildad.

I Vasa har denna verksamhet redan pågått i tre år med goda resultat. Till exempel har man åstadkommit en inbesparning på närmare 8 månader och 100 procent av en utbildad skötares arbetstid bara i fråga om assistans vid läkarbesök.

I Vasa väljer hemtjänsten och TE-byrån i samarbete ut personer bland dem som är lönesubventionerade och deras lämplighet till uppgiften i fråga utreds och direktören för hemtjänsten, den ansvariga handledaren och personalservicen ansvarar för projektet. Arbetstiden är 85 procent, dvs. 6 timmar om dagen och provotiden är 3 månader.

Assistenterna inom äldreomsorgen deltar inte i vårdarbetet, utan genom att utföra bl.a. ovanstående uppgifter avlastar de den yrkesutbildade personalen så att de har tid till det egentliga vårdarbetet.

Mitt önskemål är att detta försök inleds hos oss i Vanda och att vi kan utöka resurserna inom hemvården för äldre och på samma gång sysselsätta långtidsarbetslösa. Bl.a. har en del av dem som sysselsatts inom verksamheten i Vasa inlett studier inom vårdsektorn.

Vanda skulle dra nytta av denna assistentverksamhet, genom assistentverksamheten kan man stöda äldres förmåga att klara sig i hemmet. Projektet hjälper också staden att fullfölja sin sysselsättningsplikt och leder till inbesparningar i arbetsmarknadsersättningar. Arbetslösa aktiveras, sysselsätts och deras färdigheter i arbetslivet förbättras."

Stadsfullmäktige 19.10.2015 § 14

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar följande i sitt svar (svaret beretts i samarbete med sysselsättningsservicen):

Sysselsättningsprojekt i västra Vanda:

Inom Vanda stads öppenvårdstjänster för äldre inleddes i maj 2015 projektet Hyvä työ i samarbete med stadens sysselsättningsservice. I projektet sysselsätts långtidsarbetslösa med att hjälpa till inom hemvården i syfte att stödja äldres boende i det egna hemmet. De äldre får hjälp med att vistas utomhus, uträtta ärenden samt sköta mindre hemsysslor. De anställda inom hemvården drar också nytta av assistentresursen. Projektet gör dubbel nytta i och med att de arbetslösa får en chans till arbete medan de äldre får njuta av utevistelse, de får sociala kontakter och välmåendet och livskvaliteten förbättras. Projektet genomförs i västra Vanda i nära samarbete med hemvården och sysselsättningsservicen.

Sysselsättning av assistenter

Inom projektet har man fram till slutet av januari 2016 sysselsatt 11 assistenter. Av dessa är sex personer sysselsatta med lönesubvention, två personer omfattas av sysselsättningskyldigheten och tre personer deltar i arbetsprövning. Det ursprungliga målet var att hemvården genom projektet skulle få minst 30 långtidsarbetslösa (15 i lönesubventionerat arbete och 15 inom den rehabiliterande arbetsverksamheten) före slutet av januari. Målet nåddes inte under 2015 i denna omfattning eftersom sysselsättningsanslagen tagit slut inom Nylands arbets- och näringsbyrå.

Sysselsättningsanslag finns åter att få för år 2016 och projektets styrgrupp beslutade i januari fortsätta projektet fram till 31.5.2016. Avsikten är att ytterligare utvidga assistentverksamheten i västra Vanda. Under våren utvärderas läget på nytt och om det är möjligt utsträcks verksamheten även till östra Vanda.

Assistenternas uppgifter

Assistenternas uppgifter stöder hemvårdarnas arbete. Typiska uppgifter består av att hjälpa klienterna med utomhusvistelse och i olika ärenden samt vara ledslagare för dem, också vid läkarbesök. Till uppgifterna hör också rekreation och aktiviteter hemma hos klienten, som till exempel att tala och umgås, se på fotografier, läsa tidningen, laga mat, spela minnesspel och dylikt.

Assistenternas arbete underlättar för hemvården. Assistenterna kan stödja äldre personers funktionsförmåga genom att regelbundet gå ut med dem på en promenad, sköta ärenden eller ha någon sysselsättning antingen hemma eller utanför hemmet. Då en persons funktionsförmåga bevaras eller rentav förbättras tack vare regelbunden motion kan behovet av hemvård i själva verket minska. Ett viktigt mål är att förbättra en äldre persons livskvalitet, vilket har ett värde i sig.

Assistenterna har också deltagit i hemvårdarnas hembesök och till exempel utfört uppgifter som hör till hemvården medan vårdaren hjälpt klienten med läkemedels-, sår- eller primärvården.

Antalet klienter

Omkring 60 klienter har i detta nu tillgång till assistenttjänst i västra Vanda. Klientantalet kan utökas i takt med att nya assistenter anställs.

Assistensservicens organisering

En projektledare väljer i samarbete med den hemvårdschef som ansvarar för dagverksamheten ut assistenter för projektet. Dagverksamhetens hemvårdschef är också chef för assistenterna. Projektledaren leder och koordinerar assistenternas verksamhet, och hemvården och klienthandledningsenheten hänvisar klienter till assistensservicen. Projektledaren gör upp assistenternas arbetsscheman och övervakar att de följs. I projektet har man gått in för att pröva en modell där assistenterna jobbar i par (sysselsatta med lönesubvention resp. arbetsprövning). För varje klient reserveras 2 timmar/besök vilket innebär att det finns gott om tid för klienten allt enligt behovet. Inom projektet provas också en verksamhetsmodell där assistenterna jobbar tillsammans med anställda inom hemvården i arbetspar.

Öppenvårdstjänsterna för äldre har instruerat, handlett och gett råd åt assistenterna. Assistenterna behöver särskilt i början stöd och handledning eftersom klienterna för det mesta är åldringar i dåligt skick. Att möta dessa människor och hjälpa dem kan vara något helt nytt för en assistent, vilket gör att en yrkesutbildad persons stöd är absolut nödvändigt.

Preliminära erfarenheter

Assistentverksamheten har haft en lyckad start. Enligt den respons hemvården fått har klienterna varit piggare och gladare och de har sett fram emot att träffa assistenterna. Enligt assistenternas respons har också klienternas fysiska kondition förbättrats under den tid assistentverksamheten pågått. Den respons som insamlats direkt från klienterna är s.g.s. utslutande positiv.

Assistenterna har också varit ytterst motiverade för sitt arbete och flera av dem överväger att utbilda sig till omvårdnadsbiträde eller närvårdare. På basis av de preliminära erfarenheterna verkar det som om man genom verksamhet av detta slag också kan stödja de långtidsarbetslösas möjligheter till fortsatt sysselsättning.

Slutord

Assistentverksamheten uppfattas som en viktig verksamhet inom öppenvårdstjänsterna för äldre. Genom verksamheten har resurserna inom klientarbetet ökat. Assistentverksamheten har för sin del förbättrat hemvårdsklienternas funktionsförmåga och därigenom deras möjligheter att bo längre kvar i hemmet.

Under projektets gång har man skapat en handlingsmodell mellan öppenvårdstjänsterna och sysselsättningsservicen som gör det möjligt att t.o.m. anställa ett större antal assistenter. För att assistentverksamheten ska lyckas behövs det en koordinator.

Den som sysselsätts är klient hos sysselsättningsservicen medan hemvårdens klient är en äldre, handikappad eller långtidssjuk person med ett stort hjälpbehov. Samordningen av dessa klienters mål och behov kräver sektorsövergripande samarbete.

Assistentverksamheten är ett arbete som haft stor betydelse både för hemvårdens klienter liksom för de långtidsarbetslösa. Projektet fortgår åtminstone till 31.5.2016 i nära samarbete mellan äldrevårdstjänsterna för äldre och sysselsättningsservicen. Hur projektet fortskrider från maj månad framåt beror på sysselsättningsanslagsläget inom arbets- och näringsbyrån i Nyland.

Stadsstyrelsen 7.3.2016 § 30

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för social- och hälsovård:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Maija Hurri och de 34 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget från verksamhetsområdet för social- och hälsovård,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.4.2016 § 18

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisning för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information: Päivi Keskinen, tf. servicechef, tfn 09 8392 1016
Mari Härmäläinen, projekthandledare/projektet Hyvä työ, tfn 09 8393 5818
fornamn.efternamn(at)vanda.fi